

REFERAT Anlægs- og innovationsudvalget d. 10-05-2021

Mødedato Mandag d. 10. maj 2021 kl. 14:00

Mødested Regionshuset/virtuelt

Mødedeltagere Karsten Uno Petersen, A, Anja Lund, V, Andrea Terp, A, Poul Fremmelev, A, Karsten Fogde, F, Anne-Marie Palm-Johansen, O, Carsten Sørensen, O, Henriette Schlesinger, V (Fravær), Kurt Jensen, V

Indholdsfortegnelse

Præsentation af Designskolen Kolding.....	3
Orientering om status på projekt Sundhed, kultur og natur og afslutning af pilotprojekt Unge og triv	5
Godkendelse af tilførelse af ekstra anlægsmidler til PET/CT bygning Aabenraa Sygehus.....	7
Godkendelse af Facility Monitoring System (DP114), Nyt OUH.....	9
Godkendelse af køb af besøgscenter på Nyt OUH.....	11
Beslutning om udmøntning af rammer til klima- og renoveringsprojekter.....	14
Orientering om national strategi for bæredygtigt byggeri.....	17
Mødeplan.....	20
Eventuelt.....	21
Underskriftsside.....	22
LUKKET PUNKT, Udbudsstrategi.....	23

Punkt 1: Præsentation af Designskolen Kolding

20/43472

Resumé

Der gives på mødet en kort præsentation af Designskolen Kolding ved pro-rektor Anne Mette Hummel Holm.

Sagsfremstilling

Pro-rektor på Designskolen Kolding, Anne Mette Hummel Holm, vil på mødet give en kort præsentation af Designskolen.

Designskolen Kolding er en videregående uddannelse under Uddannelses- og Forskningsministeriet. Skolen uddanner designere på bachelor- og kandidatniveau, og har omtrent 340 indskrevne studerende og et antal ph.d.-studerende, herunder erhvervs-ph.d.-studerende.

Designskolen uddanner designere på bachelorniveau inden for industrielt design, mode- og tekstildesign, kommunikationsdesign og accessory design. På kandidatuddannelsen specialiseres designstuderende inden for Design for People, Design for Planet eller Design for Play. Derudover tilbyder skolen en kandidatuddannelse i designledelse i samarbejde med Syddansk Universitet. Den videnskabelige forskning og kunstneriske udviklingsvirksomhed samles i skolens tre laboratorier inden for skolens strategiske satsninger: Bæredygtighed og Design, Socialt Design samt Leg og Design.

Designskolen er i høj grad med til at sætte Kolding på landkortet som designby, og er en del af det veludviklede designmiljø, der er i byen. Kolding Kommune har design som grundelementet i kommunens vision, og Kolding er optaget i UNESCO-netværket Creative Cities. Herudover kan der nævnes, at Syddansk Universitet (SDU) udbyder en række designuddannelser i Kolding, at Trapholt og Koldinghus også sætter fokus på design, og at der er ved at blive bygget et Design City Kolding, der er et byudviklingsprojekt, hvor en helt ny bydel skal udvikles og opføres.

Region Syddanmark har samarbejdet med Designskolen Kolding på flere områder. Designskolen har, ligesom Region Syddanmark, over en længere årrække været en fast del af udviklingen af designklyngen D2i - Design to innovate, som pr. 1. januar 2020 blev fusioneret med Dansk Design Center, der nu har fået en afdeling i Kolding. Skolen har ofte været partner i initiativer igangsat af Syddansk Vækstforum, særligt inden for designsatsningen sammen med Design to innovate, SDU m.fl. Herudover har der været indgået samarbejder på sundhedsområdet, fx en innovations- og udviklingsaftale med Regional Udvikling, Syddansk Sundhedsinnovation og Sygehus Lillebælt, hvor samarbejdet med Designskolen skulle bidrage med viden om, hvordan design kan bidrage til sygehusinnovation og styrkelsen af et offentlig-privat samarbejde. I den forbindelse har Designskolen i en årrække arbejdet tæt sammen med Sygehus Lillebælt bl.a. i projektet "Fælles beslutningstagning", hvor skolen bidrog med udvikling af et "beslutningshjælpe-værktøj".

I dag samarbejder Regional Udvikling blandt andet med Designskolen i projektet "Sundhed, kultur, natur", i projekt "Unge og trivsel i fællesskaber" samt i dialogen om eventuel syddansk deltagelse i et EU-samarbejde (Knowledge and Innovation Community) inden for kultur og kreativitet. Endelig er Region Syddanmark ved at indgå i et OPI partnerskab med Designskolen Kolding og SDU om udvikling af et kursusforløb for uddannelsesansvarlige overlæger.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Anlægs- og innovationsudvalget den 10-05-2021

Til orientering. Oplæg vedlægges.

Henriette Schlesinger og Anne-Marie Palm-Johansen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Oplæg - pkt. 1 - Designskolen Kolding AIU 100521

Punkt 2: Orientering om status på projekt Sundhed, kultur og natur og afslutning af pilotprojekt Unge og trivsel i fællesskaber

18/60215

Resumé

Designskolen holder et kort oplæg om ”Sundhed, kultur og natur” og pilotprojekt ”Unge og trivsel i fællesskaber”. ”Unge og trivsel i fællesskaber” er afsluttet i marts 2021. Resultatet af projektet er den fysiske værktøjskasse ”Fællesskaber i fokus – fif for unge”, der kan bidrage til at unge indgår i og tager ansvar for fællesskabet på deres ungdomsuddannelse. ”Fif” planlægges udbredt i samarbejde med uddannelsesinstitutioner, partnerskabet ABC for mental sundhed og Sund By-netværket.

Projekt Sundhed, kultur og natur forventes afsluttet i sommeren 2021.

Sagsfremstilling

Regionsrådet besluttede i februar 2019 at bevilge 3 mio. kr. til projekt ”Sundhed, Kultur og Natur” for at indhente viden og modne senere indsatser for at bidrage til at fremme borgernes sundhed og trivsel gennem kultur- og naturaktiviteter.

Region Syddanmark etablerede i den forbindelse en samarbejdsaftale med Syddansk Universitets Institut for Idræt og Biomekanik og Designskolen Kolding. Formålet var at afsøge viden og forskning om kultur- eller naturaktiviteter, der forbedrer borgernes fysiske eller mentale sundhed og trivsel, samt at udvikle koncepter og metoder til at fremme trivsel. Det resulterede i første omgang i et interaktivt kort med udvalgte aktiviteter fra kommuner og organisationer og en analyse af de eksisterende aktiviteter.

Efter en velbesøgt workshop i september 2019 meldte flere repræsentanter fra kommuner og organisationer sig til en følgegruppe, der skulle deltage i afprøvning og udvikling af metoder. På trods af coronanedlukningen lykkedes det i 2020 at udvikle en prototype til at opbygge fællesskaber og dermed fremme borgernes motivation til at deltage i forskellige aktiviteter.

Prototypen ”Værktøjskassen Fællesskaber i fokus – fif” består af en sekskantet æske, der indeholder seks sammenfoldelige trekantede kort med tekst om de emner, som partnerne definerede som afgørende for at opbygge fællesskaber: mål, medansvar, kodeks, struktur, tjek ind og fortællinger. Prototypen er sendt til deltagerne i følgegruppen, som dog endnu ikke har kunnet afprøve ”fif” i kommunale forløb eller i organisationer på grund af coronanedlukninger.

Unge og trivsel i fællesskaber

Derudover besluttede regionsrådet i juni 2020 at bevilge 500.000 kr. fra puljen til implementering af den regionale udviklingsstrategi ”Fremtidens Syddanmark” til pilotprojekt ”Unge og trivsel i fællesskaber” for at gøre en ekstra indsats for at fremme unges trivsel. Pilotprojektet byggede videre på resultaterne fra ”Sundhed, kultur og natur” og på trivselsindsatsen i projekt ”Fremskudt trivselsberedskab” i samarbejde med en række ungdomsuddannelsesinstitutioner i bl.a. Sønderborg, Esbjerg, Svendborg og Fredericia.

På trods af coronanedlukning lykkedes det elever og lærere/ trivselsmedarbejdere på ungdomsuddannelserne at afprøve og bidrage til at tilpasse værktøjskassen ”fif” til elever og lærere. Resultatet af dette arbejde er blevet til værktøjskassen ”fif for unge”, der kan anvendes af både lærere og elever. Den understøttes af videoer, der præsenterer ”fif” for de unge, den er både til uden- og indendørs brug, og den synliggør indgåede aftaler ved hjælp af flagranker, der hænges op i klasseværelserne.

Projektet blev afsluttet i marts 2021, men uddannelsesinstitutionerne har taget rigtig godt imod ”fif for unge”, som de især vil bruge i starten af skoleår eller ved opstart af nye hold. Derfor vil samarbejdspartnerne fortsat arbejde for at udbrede brugen af ”fif for unge”, bl.a. i øvrige uddannelsesinstitutioner i Syddanmark og i samarbejde med fx partnerskabet ABC for Mental Trivsel og Sund By-netværket.

Perspektiver for udbredelse af viden om ”Sundhed, kultur og natur” og ”fif”

I løbet af projektet er der indsamlet viden om, hvad der skal til for at fremme borgernes motivation for at blive mere aktive og dermed fremme mental og fysisk sundhed og trivsel. Der er udviklet værktøjer, som planlægges afprøvet i kommunale forløb og i organisationer i foråret 2021, så det kan tilpasses brug i mange forskellige sammenhænge, både i idrætsklubber, foreninger og kommunale indsatser. Samarbejdspartnerne udarbejder ved projektets slutning en rapport, som opsamler viden, udvikling og evaluering af projektføreløbet.

Projekterne understøtter målet om at fremme borgernes mentale og fysiske trivsel og sundhed, som fremgår af den udviklingsstrategi samt Uddannelsesstrategien og Innovationsstrategien. Projekterne bidrager desuden til FNs Verdensmål 3 og 17.

En kort rapport om projektføreløb og resultater fra ”Unge og trivsel i fællesskaber” vedlægges i bilag 1 og en kort introduktion til ”Fællesskaber i fokus – fif for unge” af bilag 2.

Designskolen holder et kort oplæg.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Anlægs- og innovationsudvalget den 10-05-2021

Til orientering. Oplæg vedlægges.

Henriette Schlesinger og Anne-Marie Palm-Johansen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Bilag 1 Rapport Unge og Trivsel i Fællesskaber

Bilag 2 Kort om Fællesskaber i fokus - fif for unge

Oplæg - pkt. 2 - Designskolen Kolding fif AIU 100521

Punkt 3: Godkendelse af tilførelse af ekstra anlægsmidler til PET/CT bygning Aabenraa Sygehus

12/5387

Resumé

Der fremlægges sag vedrørende licitationsresultat for PET/CT bygningen i Aabenraa på baggrund af licitationsresultatets overskridelse af den afsatte budgetramme. På baggrund af den første licitation blev projektgrundlaget bearbejdet og projektet efterfølgende genudbudt. Der foreligger nu licitationsresultat på baggrund af genudbuddet mhp. regionsrådets godkendelse af tilførelse af ekstra anlægsmidler til PET/CT bygningen i Aabenraa.

Sagsfremstilling

Regionsrådet godkendte i november 2020 ideoplæg til PET/CT bygning i Aabenraa og meddelte anlægsbevilling hertil på 20,212 mio. kr. (2021-niveau, indeks 148,3) til projektet. Regionsrådet havde forinden i marts 2020 afsat og frigivet rådighedsbeløb på 4,0 mio. kr. i 2020 til projektering og udbud af bygningen.

I alt er budgettet til PET/CT scanner bygningen på 24,2 mio. kr.

Der forelå licitationsresultat af totalentreprisen i februar 2021. Licitationsresultatet viste imidlertid en overskridelse af den til projektet afsatte budgetramme på 12,2 mio. kr.

Overskridelsen beror på, at nærmere analyse af jordbundsforhold har vist, at det er nødvendigt at fundere bygningen med borede pæle – i alt 137 stk – for at opnå den nødvendige bæreevne.

Pælene skal bores og støbes på stedet for ikke at påvirke eksisterende røntgenafdeling med rystelser ved traditionel pæleramning.

Ovenpå pælene skal der støbes en fundamentsbjælke, og ovenpå den et selvbærende terrændæk, inden bygningen af selve huset kan påbegyndes.

Ovenstående har vist sig at være et nødvendigt forarbejde for at sikre stabiliteten, førend den egentlige bygning kan opføres. Dette var ikke forudset i ideoplægget og den tilhørende økonomi som regionsrådet godkendte i november 2020. Her var der en forventning om, at jordbundsforholdene svarede til det der bl.a. blev fundet ved den nye sengebygning.

Dette nødvendige arbejde fordyrer projektet betragteligt.

Genudbud og supplerende finansiering

Som konsekvens af budgetoverskridelsen blev den første licitation annulleret, og et arbejde med at identificere besparelser blev iværksat. Herefter er projektet blevet genudbudt.

Licitationsresultatet foreligger nu efter 2. udbud i april 2021 og indebærer en samlet udgift på 35,2 mio. kr., det vil sige 11 mio. kr. over det afsatte budget.

Genudbuddet har dermed betydet, en besparelse på 1,2 mio. kr. i forhold til første udbud.

For projektets gennemførelse kræves således tilførelse af ekstra ressourcer, svarende til 11 mio. kr.

Tidsplan

Den oprindelige tidsplan betød aflevering af bygningen i december 2021. Med genudbud jf. ovenstående, samt erkendelse af generelle udfordringer med leveringstider på byggematerialer, bliver tidsplanen for aflevering af bygningen rykket til juli 2022.

Indstilling

Det indstilles, at anlægs- og innovationsudvalget anbefaler regionsrådet:

At der meddeles tillæg til anlægsbevilling på 11 mio. kr. (2021-niveau, indeks 148,3) til projektet, finansieret af prioriteringspuljen.

At det afsatte rådighedsbeløb til formålet frigives.

At koncerndirektør Jørgen Bjelskou bemyndiges til at godkende licitationsresultatet inden for den meddelte økonomiske ramme.

Beslutning i Anlægs- og innovationsudvalget den 10-05-2021

Anlægs- og innovationsudvalget anbefaler indstillingen over for regionsrådet, dog ønsker udvalget yderligere information om den besluttede kapacitet.

Carsten Sørensen, Anne-Marie Palm-Johansen og Karsten Fogde tager forbehold.

Henriette Schlesinger deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 4: Godkendelse af Facility Monitoring System (DP114), Nyt OUH

21/13125

Resumé

Med henblik på at sikre overholdelse af lovgivning omhandlende monitorering af produktionsmiljø på det nye OUH forelægges sag vedr. anskaffelse af Facility Monitoring System (FMS). Formålet med FMS er, at kunne dokumentere korrekt opbevaring og håndtering af medicin, klare væsker, vævsprøver, blod m.v. over for myndighederne.

Sagsfremstilling

Med henblik på overholdelse af EU-lovgivning samt nationale krav vedr. Good Manufacturing Practice (GMP) skal der anskaffes et Facility Monitoring System (FMS) til det nye OUH. FMS skal som udgangspunkt benyttes i apoteket, laboratorierne og nuklear produktionen. Anskaffelse af et separat FMS til det nye OUH er således en forudsætning for, at sygehuset kan leve op til de GMP krav, der stilles nu og i fremtiden.

Formålet med systemet er, at sikre overholdelse af de lovgivningsmæssige aspekter i områder, der er underlagt GMP regler samt særlige strålehygiejniske krav (højeste niveau for kvalitetssikring).

FMS skal være akkrediteret, hvilket betyder at myndighederne har godkendt systemet til monitorering samt dokumentere medicinalproduktion.

Systemet skal monitorere produktionsmiljøet på en række definerede målepunkter i forhold til blandt andet tryk, temperatur, fugtighed og derved kunne dokumentere korrekt opbevaring og håndtering af medicin, klare væsker, vævsprøver, blod m.v. over for myndighederne.

FMS opsamler dermed data fra både rum (fremstilling/produktion) og artikler (fx blodkøleskabe, medicinkøleskabe, fryserne) med henblik på godkendelse af egnethed i henhold til rummets eller artiklernes funktion. Endvidere adviseres personalet på Sygehus Apotek Fyn (SAF) tilfælde af, at kritiske niveauer og værdier overskrides.

OUH har lignende FMS overvågning integreret i dag, der dog er opdelt i flere enkeltstående systemløsninger. Det er hensigten, at disse enkeltstående systemer erstattes af et nyere tidssvarende system med bedre funktionalitet, nøjagtighed og pålidelighed, der kan imødegå overvågningskrav.

Anskaffelsen består af indkøb af software og hardware samt indkøb af tjenesteydelse til omfattende design og projektering til funktionsområder, hvor GMP regler er gældende.

Økonomi

Den samlede anslåede kontraktværdi er 28,6 mio. kr. fordelt med 3,6 mio. kr. til psykiatriens andel og 1,4 mio. kr. til Steno Diabetes Center Odenses andel (indeholdt i allerede meddelt bevilling).

Udgiften fordeler sig med 3 mio. kr. i 2021, 19,5 mio. kr. i 2022 og 6,1 mio. kr. i 2023.

Projektorganisationen for Nyt OUH vil som en del af kontrakten indhente option på service og drift af systemet således OUH har mulighed for at indgå aftale om fremtidig vedligeholdelse og drift.

Indstilling

Det indstilles, at anlægs- og innovationsudvalget anbefaler regionsrådet:

At indledende projektbeskrivelse vedr. Facility Monitoring System godkendes.

Vedr. Nyt OUH

At der meddeles anlægsbevilling på 23,536 mio. kr. (indeks 120,61) til kvalitetsfundsprojektets andel af Facility Monitoring System på Nyt OUH.

At der frigives tilsvarende rådighedsbeløb til formålet i 2021-2023 af det afsatte rådighedsbeløb vedr. IT, apparatur og inventar på Nyt OUH.

Vedr. Nyt OUH Psykiatrien

At der meddeles anlægsbevilling på 3,613 mio. kr. (indeks 148,3) til psykiatriens andel af Facility Monitoring System på Nyt OUH.

At der frigives tilsvarende rådighedsbeløb til formålet i 2021-2023 af det allerede afsatte rådighedsbeløb vedr. Nyt OUH Psykiatrien.

At regionsdirektør Jane Kraglund bemyndiges til at godkende licitationsresultatet for etablering af Facility Monitoring på Nyt OUH inden for de meddelte, økonomiske rammer.

Beslutning i Anlægs- og innovationsudvalget den 10-05-2021

Anlægs- og innovationsudvalget anbefaler indstillingen over for regionsrådet.

Henriette Schlesinger deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Indledende projektbeskrivelse, FMS (DP114)

Punkt 5: Godkendelse af køb af besøgscenter på Nyt OUH

18/520

Resumé

Region Syddanmark indgik i juli 2016 kontrakt med Ajos vedr. etablering og efterfølgende leje

af et besøgscenter, hvor der også var plads til projektkontor. Det vurderes på nuværende tidspunkt fornuftigt at købe besøgscentret i stedet for fortsat at leje faciliteterne frem til og med 2024.

Besøgscentret vil kunne anvendes til en lang række ikke-kliniske funktioner og opgaver for sundhedsvæsenet i regionen. På den baggrund forelægges hermed sag vedr. køb af besøgscenter med tilhørende projektkontor med henblik på meddelelse af anlægsbevilling hertil.

Sagsfremstilling

Regionsrådet godkendte den 25. januar 2016 etablering af et besøgscenter for det nye OUH, der samtidig også kunne huse Projektorganisationen for Nyt OUH. Region Syddanmark indgik på den baggrund kontrakt med Ajos i juli 2016 vedr. etablering og efterfølgende leje af besøgscentret.

Besøgscentret er etableret som en pavillonløsning, der indeholder en reception, besøgscenter/konferencerum, udsigtsplatform, mødelokaler, kontorfaciliteter, thekøkken, toiletfaciliteter. Pavillonen er 1.012 kvm. netto med omkring 10 mødelokaler og plads til 70-80 arbejdspladser primært fordelt på storrumskontorer.

Lejekontrakten med Ajos varer til 2024. Dog ses der flere fordele ved at erhverve pavillonen, som i dag huser Projektorganisationen for Nyt OUH:

- Lejeudgift til Ajos bortfalder.
- Mulighed for at bruge pavillonen til andre regionale funktioner, når det ikke længere skal fungere som besøgscenter.

Merudgiften til køb af pavillonen i forhold til lejeudgiften frem til og med 2024 er 4,2 mio. kr. ved overtagelse nu. For det beløb får regionen en velfungerende pavillon i et fornuftigt kvalitetsniveau, der vil kunne bruges til mange regionale ikke-kliniske formål, herunder ikke mindst administrative funktioner. Det vurderes, at pavillonen har en blivende værdi og vil kunne anvendes i mange år efter det ikke anvendes som besøgscenter mere.

Med den udvikling der løbende er i sundhedsvæsenet og med behov for hurtig etablering af nye funktioner samt løsning af nye opgaver, vil der altid være brug for hurtige tilgængelige kvadratmeter til de funktioner og opgaver, der ellers ikke er taget højde for.

Pavillonløsningen giver mulighed for en fleksibel indretning, der giver OUH og de andre sygehuse mulighed for at opskalere antal arbejdspladser eller mødelokaler (fx ved inddragelse af større mødelokaler til arbejdspladser).

Besøgscentret overtages med alle nuværende installationer samt alt udvendigt på grunden

(trapper, hegn, cykelparkering m.v.). Udvendig drift og vedligeholdelse af besøgscentret har hidtil været afholdt af Ajos, hvor indvendig vedligeholdelse har været afholdt af regionen. Frem mod at OUH eller andre sygehuse overtager

pavillonen, vil al indvendig og udvendig drift og vedligeholdelse blive varetaget inden for Projektorganisation for byggeris nuværende budget. Herefter vil det sygehus, der overtager pavillonen, varetage udgiften til indvendig vedligehold og drift.

Pavillonen bibeholder funktion og placering frem mod aflevering af det nye OUH. Dog forventes det at pavillonen skal flyttes, da besøgscentret i dag er placeret tæt på Servicebyen. Denne placering er ikke hensigtsmæssig i forhold til fremadrettede adgangs- og logistikforhold til Servicebyen.

Det er endnu ikke afklaret, hvor det vil være mest hensigtsmæssigt at placere pavillonen, da dette afhænger af den fremtidige anvendelse.

Regionsrådet bliver senere forelagt sag om den fremtidige anvendelse, når det er afklaret, herunder anmodning om en mindre anlægsbevilling til nedtagnings- og reetableringsomkostninger samt klargøring og byggemodning det nye sted. Beløbet kan først nærmere gøres op, når den fremtidige placering er afklaret.

Økonomi

Den nuværende årlige husleje er 2,4 mio. kr. Lejeaftalen med Ajos løber til udgangen af 2024. Dermed vil der være en besparelse på 8,6 mio. kr. i lejeudgifter.

Der er indgået en betinget købsaftale med Ajos, som træder i kraft den 1. juni 2021. Denne er dog betinget af regionsrådets godkendelse. Købssummen er forhandlet til 12,8 mio. kr.

Indstilling

Det indstilles, at anlægs- og innovationsudvalget anbefaler regionsrådet:

At Region Syddanmark køber besøgscenter med tilhørende projektkontor på Glisholmvej 2A, 5260 Odense S.

At der meddeles anlægsbevilling på 12,8 mio. kr. (indeks 148,3) til købet heraf.

At der afsættes og frigives tilsvarende rådighedsbeløb i 2021 til formålet, finansieret af konsolideringsrammen, anlæg

At regionsdirektøren bemyndiges til at underskrive købsaftale vedr. køb af besøgscenter med tilhørende projektkontor på Glisholmvej 2A.

Beslutning i Anlægs- og innovationsudvalget den 10-05-2021

Anlægs- og innovationsudvalget anbefaler indstillingen over for regionsrådet.

Henriette Schlesinger deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Betinget købsaftale - besøgscenter

Punkt 6: Beslutning om udmøntning af rammer til klima- og renoveringsprojekter

21/15707

Resumé

På regionsrådets møde i april 2021 blev det godkendt, at der afsættes en ramme på i 85-95 mio. kr. til gennemførelse af klima- og renoveringsprojekter på regionens sygehuse. Indeværende sagen indeholder forslag til udmøntning af midlerne, som forelægges til regionrådets godkendelse.

Sagsfremstilling

Regionsrådet godkendte på mødet den 26. april 2021 en overordnet plan for prioritering af råderum i 2021 tilvejebragt via konsolidering i 2020. Som del heraf indgår, at anlægs- og innovationsudvalget skal fremlægge forslag til iværksættelse af projekter m.v., der understøtter regionens klimastrategi og de flerårige planer for renoveringer af den tekniske infrastruktur på regionens sygehuse. Med baggrund i tidligere års konsolidering er der således også i 2018, 2019 og 2020 iværksat omfattende renoveringsarbejder af den ind- og udvendige bygningsmasse på regionens sygehuse.

Gennemførelse af projekterne skal samtidig sikre, at større, uforudsete renoveringsbehov på regionens sygehuse ikke lægger pres på regionens drifts- og anlægsrammer frem mod ibrugtagningen af Nyt OUH.

Den samlede økonomisk ramme til gennemførelse af projekterne udgør 85-95 mio. kr. med en foreløbig ramme til klimatiltag på 15-20 mio. kr. og 70-75 mio. kr. til renoveringsarbejder m.v.

Med det afsæt er sygehusene blevet anmodet om at fremsende prioriterede forslag til renoverings- og klimaprojekter i 2021. Klimarelaterede initiativer gennemføres med afsæt i en fokuseret screening af de tekniske anlæg og det såkaldte Fyrtårns-katalog, der indeholder inspiration til gennemførelse af energi- og klimavenlige tiltag og investeringer. Projekterne skal gennemføres i lyset af fortsatte udvikling af COVID-19, og må således ikke indebære større risici for forstyrrelser af den kliniske drift.

I praksis har det vist sig, at der er et betydeligt overlap mellem de to indsatsområder i sygehusenes ansøgninger. Derfor ses udmøntningen i denne sag under ét. Samtidig er der, udover klima og renovering, også lagt vægt på øvrige prioriterede indsatsområder jf. budgetaftale mv. - i praksis sikkerhed i Psykiatrien og engangsudgifter vedr. Nyt OUH.

På den baggrund anbefaler direktionen, at de afsatte midler udmøntes med følgende overordnede fordeling mellem regionens sygehuse.

	Projekter (uddrag)	Beløb (mio.kr.)
Sygehus Sønderjylland	Udskiftning ventilation, nye varmepumper, el-renovering.	18
	Energibesparelser ved ny ventilation og køleanlæg.	
Sydvestjysk Sygehus	Renovering rør, kloakker, faldstammer samt udskiftning ventilation og køl.	25

	Energibesparelse ved udskiftning af ventilation og køleanlæg.	
Sygehus Lillebælt	Fortsat el-renovering, færdiggørelse af rørudskiftning, udskiftning af køleanlæg samt ventilationssystemer.	34
	Energibesparelse ved udskiftning af ventilation. Positiv effekt for miljø og arbejdsmiljø.	
Psykiatrisygehuset	Projekter vedr. arbejdsmiljø og sikkerhed for patienter og personale i form SKAL-sikring, adgangskontrol, afskærmning m.v.	5
	Energibesparelser ved udskiftning af elevator til tidssvarende model.	
OUH	Udstyr til Nyt Køkken	14
I alt		96
Rabatter:8-10 pct.		-8
I alt		88

Indholdet af de prioriterede forslag er nærmere beskrevet i sagens bilag.

Af de samlede investeringer vurderes investeringer for ca. 30 mio. kr. at have direkte positiv klimaeffekt i form af energibesparelser. I de fremsendte forslag indgår yderligere forslag om iværksættelse af adfærdsregulerende kampagner, fx vedr. forbedring af affaldssorteringen på afdelingerne samt kampagner om personale og patienters muligheder for at udvise mere energigivenlig adfærd. Desuden indgår forslag til forbedret styring og monitorering af energiforbruget (reduktion af tomgangsforbrug). Forslagene vurderes dog at kræve yderligere bearbejdning, og det er derfor ikke realistisk med gennemførelse af forslagene i år. Med henblik på fortsat at kunne understøtte klimarelaterede indsatser kan det som del af budgetlægningen overvejes at afsætte særskilte puljer til formålet.

Det bemærkes, at renoveringsbehovene på OUH, Odense, i lyset af ibrugtagningen af Nyt OUH, er relativt beskedne, og derfor må de forudsættes håndteret inden for eksisterende drifts- og anlægsrammer. De særlige investeringsbehov, der knytter sig til Nyt OUH er bl.a. håndteret via plan for genanskaffelser af medicoteknisk udstyr til Nyt OUH, og fremrykning af anskaffelser af udstyr m.v. med henblik på at sikre balance i budgettet for udstyrssporet, jf. regionsrådets møde april 2021. Som del af udmøntningen af rammerne i den foreliggende sag anbefales sygehuset tilført 13-14 mio.kr. til udstyr til nyt centralkøkken. Køkkenet forventes at blive taget i brug inden årets udgang.

Økonomi og proces

I forlængelse af regionsrådets behandling af den foreliggende sag vil de enkelte projekter blive nærmere kvalificeret i forhold til tidsplan, indhold og økonomi. Samlet forventes rabatter i størrelsesordenen 5-10 pct. ved godkendelsen af de enkelte tilbud.

Bevillingerne til de konkrete projekter indarbejdes i den tilbagevendende budgettilpasning. Herunder vurderes, om projekter har en karakter, der indebærer, at der skal meddeles en anlægs- eller leasingbevilling til formålet. Projekterne forudsættes gennemført i år. Ved eventuelle tidsforskydninger af projekterne forudsættes det håndteret ved fremrykninger af øvrige indkøb m.v. således, at projekterne får den planlagte udgiftsvirkning i 2021.

Ved renoveringsarbejder, der overstiger 2 mio. kr., godkendes byggeprogram eller licitationsresultat af koncerndirektør Jørgen Bjelskou. Udbud, der gennemføres på baggrund af Region Syddanmarks byggehåndbog, vil indeholde krav til bæredygtigt byggeri. Dette vil generelt være indarbejdet i byggeprogram for relevante projekter, herunder krav om klimamæssige og energieffektive løsninger m.v.

Indstilling

Det indstilles, at anlægs- og innovationsudvalget anbefaler regionsrådet:

At plan for udmøntning af ramme til klima- og renoveringsprojekter godkendes.

At koncerndirektør Jørgen Bjelskou bemyndiges til at godkende licitationsresultaterne inden for den meddelte økonomiske ramme.

Beslutning i Anlægs- og innovationsudvalget den 10-05-2021

Anlægs- og innovationsudvalget anbefaler indstillingen over for regionsrådet.

Henriette Schlesinger deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Specifikation af projekter

Punkt 7: Orientering om national strategi for bæredygtigt byggeri

21/23095

Resumé

Der fremlægges sag til orientering vedrørende rammeaftale om ”National strategi for bæredygtigt byggeri”. Aftalens hensigt er, at den nationale strategi for bæredygtigt byggeri skal understøtte en langsigtet og helhedsorienteret bæredygtig omstilling af bygge- og anlægssektoren, der indebærer en begrænsning af byggeriets klimapåvirkninger og ressourceforbrug.

Sagsfremstilling

Regeringen og aftalepartierne har 5. marts 2021 indgået en aftale om ”National Strategi for bæredygtigt byggeri”. Aftalen er vedlagt.

Baggrunden for den ”National strategi for bæredygtigt byggeri” er en del af regeringens sektor- handlingsplan for bygge- og anlægssektoren og bygger oven på en række allerede indgåede politiske aftaler, der bidrager til at reducere CO₂-udledningen fra byggeriet frem mod 2030 med henblik på at nå 70 % målsætningen.

Aftalens hensigt er, at den nationale strategi for bæredygtigt byggeri skal understøtte en langsigtet og helhedsorienteret bæredygtig omstilling af bygge- og anlægssektoren, der indebærer en begrænsning af byggeriets klimapåvirkninger og ressourceforbrug.

Den nationale strategi for bæredygtigt byggeri indeholder initiativer målrettet klimavenligt byggeri og anlæg, holdbare bygninger af høj kvalitet, helhedsvurderinger ved renoveringer, ressourceeffektivt byggeri, energieffektive og sunde bygninger m.v.

Aftalen indeholder både opfølgningspunkter med krav til bygningers klimaaftryk og intentioner samt initiativer, der samlet vil understøtte bæredygtigt byggeri og klimapåvirkninger i byggeriet.

Region Syddanmark har i 2020 tiltrådt anvendelsen af DGNB-certificering med henblik på en grønnere bygningsprofil og en reduceret klima- og miljøbelastning. Umiddelbart har den samlede aftale om ”National Strategi for bæredygtigt byggeri” ikke direkte konsekvenser for de aktuelle byggestyretsregler i Region Syddanmark. Region Syddanmarks mål er i kraft af DGNB-kriterierne skærpede i forhold til aftalens krav og den frivillige bæredygtighedsklasse, som aftalen bygger på, er allerede implementeret i DGNB-certificeringsordningen.

For nuværende er der ét stort projekt der DGNB-certificeres i Region Syddanmark – Psykiatrien / Nyt OUH. At de øvrige projekter ikke er omfattet af DGNB-certificering beror på de specifikke krav, der også stilles til projekters evt. DGNB certificering. Det drejer sig blandt andet om krav til budgetår, bygningstype m.v.

Aftaleparterne bag den ”Nationale strategi for bæredygtigt byggeri” vurderer, at de økonomiske konsekvenser af de med aftalen indførte krav til bygningers klimaaftryk medfører en fordyrelse af byggeriet. Niveaue er usikkert, idet strategien også omfatter initiativer, der omvendt skal bidrage til at mindske omkostninger. På nuværende tidspunkt skønnes disse samlet til 218 mio. kr.

Regeringen vil dog foretage en ny og mere præcis konsekvensberegning, herunder også identificere og gennemføre lettelser af de økonomiske byrder for byggeriet på niveau med den opdaterede beregning.

De konkrete initiativer i aftalen omhandler særligt:

Betydning for Region Syddanmark

Indfasning af grænseværdi for klimaaftryk fra bygninger.

DGNB-certificeringen sikrer overholdelsen af de oplyste grænseværdier frem til 2025. Herefter skærpes kravene yderligere og det forventes derfor, at DGNB-kriterierne tilpasses de nye grænseværdier således, at DGNB fortsat overholder de til enhver tid gældende krav for klimaaftryk.

Videreudvikling af LCA og LCC

LCA = Livscyklusanalyser

En livscyklusvurdering (Life Cycle Assessment) er en metode til at vurdere potentielle miljøpåvirkninger af produkter og ydelser.

Det vil være en klar arbejdsmæssig og økonomisk fordel at få udviklet og forenklet disse beregningsværktøjer. De udgør en obligatorisk og vital del af kriterierne i DGNB-certificeringen.

LCC = totaløkonomiske beregninger

Er en metode til at beregne byggeriets omkostninger inklusive drift, vedligehold, udskiftninger og eventuel nedrivning over hele dets levetid.

Fremme fossilfri byggepladser

Det vil for nuværende fordyre projekterne og gøre dem unødigt komplicerede at forfølge dette spor.

Sikkert og sundt genbrug i byggeriet

Dette er indbefattet i de almindelige krav til DGNB certificering som Region Syddanmark har tiltrådt og dermed en del af værktøjet i Region Syddanmark.

Fremme af klimavenlige byggematerialer

Dette er indbefattet i de almindelige krav til DGNB certificering som Region Syddanmark har tiltrådt og dermed en del af værktøjet i Region Syddanmark.

Helhedsvurderinger ved renoveringer

Dette initiativ må forventes at få konsekvenser for byggestyringsreglerne i Region Syddanmark, når afrapportering foreligger ultimo 2022. Region Syddanmark anvender dog allerede DGNB kravene for renoveringer.

Kortlægning og undersøgelser af fejl og mangler

Dette er indbefattet i de almindelige krav til DGNB certificering som Region Syddanmark har tiltrådt og dermed en del af værktøjet i Region Syddanmark.

Mindre spild af materialer på byggepladsen

Dette er indbefattet i de almindelige krav til DGNB certificering som Region Syddanmark har tiltrådt og dermed en del af værktøjet i Region Syddanmark.

Indstilling

Til orientering

Beslutning i Anlægs- og innovationsudvalget den 10-05-2021

Til orientering.

Henriette Schlesinger deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Endelig aftaletekst - Bæredygtigt byggeri - 5. marts 2021.pdf

Punkt 8: Mødeplan

21/247

Sagsfremstilling

Anlægs- og innovationsudvalget har godkendt mødekalender for 2021.

Mødekalender 2021:

Torsdag den 3. juni 2021, kl. 14 – ca. 17 (regionshuset) evt. besøg på Vejle Sygehus

Onsdag den 11. august 2021, kl. 14 – ca. 17 (regionshuset)

Onsdag den 8. september 2021, kl. 14 – ca. 17 – Sygehus Lillebælt, Kolding

Onsdag den 6. oktober 2021, kl. 14 – ca. 17 – Sygehus Sønderjylland, Aabenraa

Mandag den 8. november 2021, kl. 14 – ca. 17 – OUH, Svendborg Sygehus

Onsdag den 23. november 2021, kl. 15 – ca. 18 - Byggeplads Nyt OUH.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Anlægs- og innovationsudvalget den 10-05-2021

Næste udvalgmøde den 3. juni 2021 kl. 14 – 17 afholdes i regionshuset.

På mødet den 3. juni 2021 forelægges anlægs- og innovationsudvalget en samlet plan for besøg for resten af 2021.

Henriette Schlesinger deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 9: Eventuelt

21/247

Beslutning i Anlægs- og innovationsudvalget den 10-05-2021

Ingen bemærkninger.

Henriette Schlesinger deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 10: Underskriftsside

Punkt 11: LUKKET PUNKT, Udbudsstrategi

Beslutning i Anlægs- og innovationsudvalget den 10-05-2021

-